

syn til den Kontrol, som skulde føres med den paagjældende Sag. Der blev i Loven af 25de Februar 1876 udtrykkelig forlangt to Dele fra dette Things Side, den ene var, at der skulde udøves en alvorlig Kontrol, og den anden var Ophævelsen af Arbejderregulativerne; man tvang paa en Maade disse Betingelser igjennem, idet man sagde, at Loven ikke vilde blive givet, dersom dette Tillæg ikke fulgte med. Det var Betingelsen. Men jeg vil indrømme, at det havde været langt heldigere, om Regeringen i Forveien paa lempelig Maade, til hvilket den havde været opfordret, havde forsøgt en Overgang. Saa havde vi rimeligvis ikke staaet i alt det, som vi nu staa i. — Jeg skal ikke udtale nogen Anke over, at der ikke foreligger nogen videre Oplysning i Motiverne om Oprøret — der foreligger egentlig Intet om Grunden til Oprøret — thi det er jo muligt, at man ikke har ment at kunne meddele Offentligheden dem; men man ser ikke engang en Antydning af Regeringens Opfattelse om Grundene til Oprøret. Jeg tillader mig at tro, at Grundene ligge baade i, at Arbejdsgiverne have omgaaet Arbejderregulativerne og altsaa ikke opfyldt deres Forpligtelser, og at Arbejderbefolkningen har været utilfreds med, at den fremdeles skulde leve i usri Tilstand. Saa meget tillader jeg mig at staa fast, at der stadig er gjort store Ofre fra Danmarks Side overfor disse Der. Jeg skal oplyse, at der i Begyndelsen af Aarhundredet blev ydet meget store Laan, at disse ere svundne bort, at vi fra 1833—49 har maattet affkrive 6 Millioner som uevhodfælige, og at vi fremdeles siden den Tid have haft betydelige yderligere Tab? Men have vi haft nogen Fornøielse af disse Laan? Nei desværre! vi staa ved en ruineret eller halvruineret Ø, hvor Plantøerne ere utilfredse, og hvor vi af den foreliggende Kjendsgjerning kan se, at Landbefolkningen ogsaa i høi Grad er utilfreds. Oprøret er en tilstrækkelig Kjendsgjerning i saa Henseende. Naar Slikt fremkommer, kan det jo se ud, som om det var tilfældigt; men man maa tro, mine Herrer, at der er en dybere Aarsag til Stede, inden en saa voldsom Katastrophe kan fremkomme. Den springer ikke ud af Tilfældigheder, det strider mod alle psykologiske Regler og menneskelige Erfaringer. Jeg siger derfor — jeg kan ikke finde nogen lempeligere Karakteristik — at Styrelsen af Verne har været mildest talt særdeles uheldig. Millioner ere vandrede over til den anden Side af Atlanterhavet, og vi staa med en tilbøls ruineret Ø og en misfornøiet Befolkning. At man under disse Omstændigheder vil underkaste Forholdene en alvorlig Prøvelse, inden man gaar til Behandlingen af det foreliggende Lovforslag, tvivler jeg ikke om, og jeg er ingenlunde vis paa, at dette Forslag vil blive vedtaget. Jeg ønsker ikke at udtale noget Bestemt, men jeg kunde være tilbøielig til, som man jo pleier at være overfor Begivenheder af den ind-

trufne Art, at give en Gave. Til at kalde Gaven et Laan — det vil i Virkeligheden være ensbetydende med en Gave — forekommer der mig ikke at være Grund. Hvorfor bruge et saadant Omvøb?

Tauber: Det ærede Medlem, som nu satte sig, begyndte med et apologetisk Tilbageblik paa Rigsdagens og særlig Folkethingets Stilling til denne Sag. Jeg skal indrømme, at det ærede Medlem kan have en vis Aarsag dertil fra sit Standpunkt; men ihvorvel jeg kan være enig med ham i mangfoldige af de Betragtninger, han fremsatte, tror jeg ikke, at der er nogen virkelig Grund til at væge Rigsdagen mod den Beskyldning, som rigtignok er bleven fremsat fra forskellige Sider, at ogsaa dette er Folkethingets, Benfres, den almindelige Valgrets Skyld. Det er der ingen Grund til at væge sig imod, deri har det ærede Medlem Ret, en saadan Beskyldning er fuldstændig urigtig, og jeg vil tilføie een Ring til, at under Omstændigheder som de nuværende er det fra alle Synspunkter betraget usforvarligt at stille Sagen frem paa en saadan Maade; thi det maa vel erindres, at vi derved frembringe det Indtryk i Europa, at det er en Del af det danske Folk og særlig den Del, som har Flertal i dette Thing, der indirekte har Skyld i Oprøret. At fremkalde en saadan Opinion, naar der ikke er Skygge af Aarsag dertil, er i høi Grad usforvarligt. Der er imidlertid en anden Side af det ærede Medlems Apologi, som heller ikke er saa fuldkommen rigtig, nemlig hvad der angaar den Offerberedvillighed, som fra Folkethingets Side har været vist overfor Bestindien. I den Henseende er Folkethinget — jeg ser Sagen fra et dansk Synspunkt, og ikke fra et vestindisk — efter min Mening gaaet altfor vidt i de senere Aar, og har ikke blot ydet saa betydelige Bidrag, for hvilket det ærede Medlem har været Ordfører, — og det ærede Medlem har været en af de villigste til at faae disse Bidrag vedtagne —, men naar der saa var Tale om at holde Bestindien til at opfylde de Forpligtelser, som de havde, ere saadanne Fordringer ikke blevne fremsatte med fornødent Eftertryk fra dette Things Side. Den Tilbøielighed, Regeringen har haft, og som man ser den endnu har, til at yde Ofre og yde Laan, og bagefter undlade at kræve Betingelserne for disse Laan opfyldte, er ikke bleven modvirket paa tilstrækkelig Maade fra dette Things Side og i denne Henseende tror jeg, at blandt Andet det ærede Medlem ikke ganske er fri for Ansvar. Jeg kan for mit Vedkommende finde mig foranlediget til at fremhæve dette, da jeg, som maatte enkelte Medlemmer endnu ville erindre, netop tidligere har ønsket fastholdt, at Bestindien, naar vi skulle yde saadanne Laan i alt Fald skulde holdes til at svare, hvad det burde svare, og blandt Andet har jeg stillet udtrykkeligt Forslag om, at den Afgift til Statskassen, der burde paahvile Bestindien